

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство культуры Республики Тыва

ГБНОУ РТ "РШИИ им.Р.Д.Кенденбиля"

ГБНОУ РТ «РШИИ»

РАССМОТРЕНО

на заседании МО нач.кл.

Хаплак С.Э.

Хаплак С.Э.

Протокол №1
от «30» августа 2024 г.

СОГЛАСОВАНО

зам. директора по УВР

Монгуш Р.И.

Монгуш Р.И.

от «02» сентября 2024 г.

УТВЕРЖДЕНО

директором школы

Дамбаасчю.

Дамбаасчю.

Протокол №1
от «02» сентября 2024 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

(ID 4752171)

учебного предмета " Литературное чтение на

родном(тувинском) языке"

для обучающихся 4 класса

Кызыл 2024

Тайылбыр бижик

Программаны тургузарда 1-4 класстарнын тыва дылга Куруне стандарды болгаш ооредилге программалары. А.К. Ойдан-оол, Э.Д. Ондар, Н.Ч. Дамба.- К.:ГУП «Тываполиграф».-2008ч.; Тыва школаларнын 2-4 класстарынга «Литературлуг номчулга» эртеминге чижек программа. Л.С. Кара-оол.- Кызыл:ИРНШ, 2013ч. деп программаларга база Тыва республиканын ниити ооредилгезинин куруне стандартынын национал-девискээр кезээнге ундезилеп даянган. Эге школага «Литературлуг номчулга» деп эртем оореникчиничогаалга чангыс аай болгаш узуктелиишкин чок ооредиринин бир кезээ болур. Баштайгы уе-чадада уругларнын чедиишкинниг ооренир болгашсайзыраарынын кол байдалын чедип алыры-биле номчуттунар чанчылын элээн каш угланыышкыннары бар: тыва чечен чогаалдын созуглелдерин номчуур чанчылдарын хевирлээр болгаш сайзырадыры; чогаалдын утказын шингээдип алыры-биле практиктиг билиин сайзырадыры; чечен чогаалдын эн бодуун билиглери-биле уругларны чепсеглээри; долгандыр турар хурээлел, мозушынар база эстетиктиг унелелдер дугайында билиин хевирлээри. Чечен чогаал номчулгазы уругларны состун уран чурумалдыг овурхевири-биле таныштырып, чечен чогаалда болуушкуннарны сеткилинден хулээп ап, шын унелеп билирин, оларнын эстетиктиг коруштерин, мозушынарын, хамааты туружун хевирлеп, сайзырадыр. Ол сорулгаларны чедип алырда:- улустун аас чогаалы болгаш литература дугайында эге билиглерни сайгарып, ооредир;- башкынын удуртулгазы-биле чечен чогаалдын уран чурумалдыгдылын, овур-хевирлиин хайгаарап ооредир;- уругларнын боданыышкыннарын болгаш тускай чогаадыкчы чечен салым-чаянын сайзырадыр;- аас чугаазын сайзыратпышаан, ном-биле ажылдап чанчыгарынга, чечен чогаалды бедик эстетиктиг хулээп ап, анаа сонургалдыг болурун хевирлээр. Номчулга-биле холбаштыр долгандыр турар хурээлел болгаш бойдус дугайында уругларнын боттуг бодалдарын сайзырадып, мораль – этиктиг болуушкуннарынын, чоннун мозу-чанчылдарынын, боттарынын учергелеринин ажыл-херектеринин, ужуралдарынын дугайында билиглерни шингээдип алыр. Чечен чогаалды уруглар боттары кузелдии-биле шилип алырынга, оларнын номчуксаар кузелин ботандырып, номчаан чуулун сайгарып, туннеп, харылзаалыг чугаа-биле хостуг илередиринге чанчыктырар. «Литературлуг номчулга»

кичээлдeринин, оске эртемнерге бодаарга, бир тускай чуулу – кичээл бурузунге чогаалдын жанр болгаш утказындан хамаарылга чок оореникчилернин дыл-домаа база ниити кижизидилгезинче кичээнгейни угландыраы: созуглел бурузун уругнун аас болгаш бижимел чугаазын сайзырадырындан ангыда, мозу-будуш талазы-биле шынарларын хевирлээр сорулгалыг ажыглаар. Ук эртемни ооредип тура, эртемнер болгаш культуралар аразындахарылзааны тургузар, ынчангаш орус база оске чоннарнын аас чогаалы, чечен чогаалы, хурээлел, уран чурулга, куш-ажыл кичээлдери-биле холбаары кордунуп турар.Эге школага «Литературлуг номчулга» деп эртемни ооредиринин кол сорулгазы – торээн дылынга медеpелдиг, шын база аянынг номчуп билир кылдыр чанчыктырарда, тыва дылында бижиттинген ооредилге, эртем нептеренгей база чечен чогаал созуглелдеринин утказын шингээдип, угаап бодаар чанчылдарын оттуруп сайзыратпышаан, бот-номчулга дуржулгазынга даянып, номчукчу болур бурун эргезин хевирлээр. Ук сорулганы боттандыраы-биле дараазында айтырыгларнышиитпирлээр:торээн дылынга ажил чорудулгазынын бугу хевирлери (дыннаары,номчууру, чугаалаары, бижири) сайзыратпышаан, оске кижилер-биле харылзаа тудуп билир кылдыр чанчыктырар;Литературлуг номчулганы 2-4 класстарга ооредирин барымдаалаан ийи кол углаанышкын бар:1. Чугаа болгаш номчулга ажил-чорудулгазынын хевирлери.2. Уругларнын номчукчу ажил-чорудулгазы.

Программанын тургузуу
Чылда 34 шак -неделяда 1 шак

1 Ч.Кара-Күске «Камнаалыңар», шүлүк

В.Саарымбуу шүлүк «Төрээн Тывам кижилери»

2 Ч.Куулар шүлүк «Эртинелиг бурун Тывам»

Чылдың үелери. Тодуг-догаа алдын күзүм

3 С.Сүрүн-оол. Шүлүк «Чанган куштар»

4 Х.Ойдан-оол «Баштайгы сегиржип алыышкын» («Оттуг-Мыйыстан» чечен-чугаа)

5 А.С.Пушкин. шүлүк «Күс» (С.Самба-Людуп очулдурган))

Улустуң аас чогаалының биче хевирлери

6 Тывызыктар

7 Үлегер домактар

8 Оюн үдээн чугаалар. Шимченгир оюннар.

9

Дүрген-чугаа

10 Чоннуң ырлары. «Кадарчы», «Алды баштыг Кара-Дагны» (тыва улустуң ыры)

Өөренип өөрөн

11 О.Сувакпит «Камналга» (чечен чугаа)

12 Э.Кечил-оол «Үндүр имнедипкен» (чечен чугаа)

Эки кылган ажыл – элеп читпес алдар

13 С.Сарыг-оол «Дуза када бергеним» («Аңгыр-оолдуң тоожузундан» эге)

14 К.-Э.Кудажы «Маргылдаа», шүлүк

Бистиң бичии өңнүктеривис

15 Х.Ойдан-оол «Эгерек биле Эзирек» («Оттуг-Мыйыс» деп номдан чечен чугаа)

16 С.Тока «Бистиң аңчывыс»

17 Л.Чадамба «Кушкаштар», шүлүк

Бойдустуң чажыттары

18 С.Сарыг-оол «Саржаг дажыглаан»

19 М.Эргеп «Хөртүкке турлагжыыр» («Өдүгенде чайлаг» деп тоожудан эге)

20 М.Эргеп «Анай». («Өдүгенде чайлаг» деп тоожудан эге)

Чылдың үелери. Аккыр харлыг кыжым

21 Л.Чадамба «Кыжын», шүлүк

22 Х.Ойдан-оол «Баштайгы хар» («Оттуг-Мыйыс» деп номдан чечен чугаа)

23 Х.Ойдан-оол «Олегтиң өңнүктери». («Оттуг-Мыйыс» деп номдан чечен чугаа)

Багын чугаалаарга – бачыды арлыр

24 И.Крылов. Басня «Көрүнчүк болгаш сарбашкын» (И.Медээчи очулдурган)

С.Сүрүң-оол. Басня «Өрге биле күске»

25 Э.Кечил-оол «Кеземче» (чечен чугаа)

26 Л.Толстой «Сөөкчүгеш»

Бойдуска хумагалыг болуулу!

27 К.-Э.Кудажы «Чүрек иштинде ок» («Таңды кежии» деп номдан чугаа)

28 С.Комбу «Эжеш куштар хоюспаңар», шүлүк

29 С.Сарыг-оол «Кижиге – бойдустан төлү» (үзүндү)

30 Ч.Ондар «Хүн» («Олар чокта амыдырал чок»

Эшитигде хөглүг, эптигде күштүг

31 Е.Танова «Өңнүктөр»

32 С.Тока «Черликпен» («Араттың сөзү» деп чогаалдан үзүндү)

Авторлуг тоолдар

33 Ш.Суваң «Алдын-Кушкаш» (Шиижиткен тоол)

36 С.Сүрүң-оол «Кызыгааржыга», шүлүк

37 А.Арапчор «Эр кижиниң чаңгыс сөстүү», шүлүк

38 С.Михалков « Степа биле Егор». (Үзүндү)

Чылдың үелери

39 М.Пришвин «Изиг түлүк үе»

40 К.Ондар «Ыглапкан хар», шулук

Улус аразындан ие караа чымчак

41 Е.Танова «Ава дугайында сөс». (Үзүндү)

42 Е.Танова «Кырган-авам келди-ле!»

Улустуң аас чогаалы. Тоолдар

43 «Үш чүүл эртемниг оол» (Тыва улустуң тоолу)

44 «Боралдай ашак» (Тыва улустуң тоолу)

45 «Сыынак» (Тыва улустуң тоолу)

46 «Тоолду чүге чажырбазыл» (Тыва улустуң тоолу)

47 «Алдан ала чылгылыг Алаадай-Мерген» (Тыва улустуң тоолу)

Хөктүг ужуралдар, солун болуушкуннар

48 С.Пюрбю «Шортан мунган эзир» («Шынаппайның чугааларындан» эгениң үзүндүзү)

49 С.Пюрбю «Бөрттүг дилги» («Шынапайның чугааларындан» эгениң үзүндүзү)

50 М.Өлчей-оол «Тергелиг аьт» («Хөөрээрниң чугааларындан» чечен чугаа)

51 О.Сувакпит «Хаважыгаш», шүлүк

Төөгү болгаиш тоолчургу чугаалар

52 «Мөге Союспан» (Төөгү чугаа)

53 «Ийи кыс» (Тоолчургу чугаа)

54 «Часкы» (Тоолчургу чугаа)

55 С.Сарыг-оол «Оюннар» («Аңгыр-оолдуң тоожузундан» эге)

56 О.Сувакпит «Хуулгаазын кажыктарым» (Үзүндү)

Кижиги болуру чажындан

57 Б.Хөвөңмей «Адазының айбызынга» (Чечен чугаадан үзүндү)

58 Л.Чадамба «Ивижилер оолдары», шүлүк

Өске чоннарның аас чогаалы

59 «Хек» (Ненец улустуң тоолу)

60 «Чанагаш-оол» (Хакас улустуң тоолу)

Чонум чаагай ёзу-чаңчылдары

61 М.Кенин-Лопсан «Калдаракты азырап алганым» («Калдарак» деп тоожудан эгениң үзүндүзү)

62 М.Өлчей-оол «Кирген кижээ», шулук

Тывамның төөгүзүнден солун арыннар

63 С.Сарыг-оол «Оттуг терге» (Чечен чугаадан үзүндү)

64 О.Саган-оол «Кызыл Сылдыс ордени» («Кежиктиг сылдыс» деп тоожудан үзүндү)

Чылдың үелери

65 Н.Ооржак «Адазының дузалакчылары», шүлүк

66 К.-Э.Кудажы «Чазый хырын башка халдаар» (Чечен чугаа)

67 Бистиң проективис «Мээң ынак номум»

68 Экскурсия

«Литературлуг номчулга» эртемнин ооредиглиг туннелдери
Эртемни оорениринин туннелдери:

Бот-тускайлан (личностуг) хевирлеттинген турар билиглери:

- ооредилгенин чедиишкинниг болурунун чылдагаанын тып билири
- бодунун ажылын туннеп, унелеп билири
- бодунун торээн чуртунга болгаш чонунга оон амыдырал-чуртталгазынын хамаарылгазын шингээдип алыр
- оске чоннарнын ниити мозу-шынарынын, моральдыг нормаларынын талаларын билип алыры
- бодунун-даа, оске чоннун кижилеринин-даа кылган чуулдерини эки, багай талаларынын уг-шиин тып билири
- моральдыг болгаш этиктиг негелделерге дууштур аажы-чанын таарыштырып, эде тургустунуп билири
- оске кижилернин сеткил-хоонун улежип, сагыш човаачал болуру
- уран-чечен культура-биле таныжып тура, чараш овор-хевирни эскерип коруп, шилип билири, ол овор-хевирге домейлежип кижизиттинери
- ооредилге, эртем-билигже чуткулдуу

3 класстарның өөреникчилериниң билииниң предметтиг хевирлеттинген турары:

- Ыткыр, сымыранып, иштинде сөзүглелди бодунуң билип алыр шаа-биле дүрген номчууру.

- Сөзүглелдиң хевирлерин литературлуг негелделерге дүүштүр (шын адалга, бижик демдектерин, логиктиг ударениени сагып) номчууру.

- Сөзүглелдиң адынга болгаш бердинген чуруктарынга даянып, ооң утказын баш удур даап бодаары.

- Номчаан чүүлүнүң кол сөстөринге даянып, утказын бодунуң сөзү-биле дамчыдып билири.

- Болуушкуннарның болуп турар аайы-биле дес-дараалашкаан сагып чугаалаары.

- Сөзүглелди кезектерге утказының аайы-биле чарып, башкының дузазы-биле бөдүүн болгаш нарын план тургузуп, кезек бүрүзүнге база бүдүн сөзүглелге хамаарышкан айтырыгларны тургузуп билири.

- Номчаан чүүлүн долузу-биле, кысказы-биле, шилилгелиг, диалогтарны медээ домактары-биле солуп, чүвелерниң овор-хевирин деңнеп, чугаалап билири.

-Номчуур номунуң титулдуг арынын, аннотациязын, эге база түңнел сөзүңге даяныры.

-Хереглээн номун алфавиттиг каталогтан тып, библиотекада бар номнарны ажыглап өөренири.

-Справочниктер, энциклопедиялар, уругларга хамаарышкан журналдарны ажыглап билири база кыска аннотацияларны сүмелээн номнарга тургузары.

- Номчаан материалында кол маадырларның мөзү-шынарларын кижиниң алдынар ужурлуг дүрүмнери-биле деңнээри.

3 класстарнын өөреникчилериниң чугаа чорудулгазының болгаш медээлер-биле ажылдаарының (метапредметтиг) хевирлеттинген турары:

-утка болгаш дыл-домааның талазы-биле чедингир сөзүглелди үн доктаашкыны, интонация болгаш номчулганын дүргенин барымдаалап шын, медреселдиг, аянын номчууру;

-таныш эвес сөзүглелди номчуурунун дургени I-ги чартык чылда 2-ги класска 35-45 хире сос, II-ги чартык чылда 2-ги класска 55-60 хире сос, 3-ку класска 65-70 хире сос, 4-ку класска 1 минутада 75-90 хире сөс;

- чогаалдың адынга болгаш аңаа хамаарыштыр чураан чуруктарга даянып алгаш, чогаалдың кол утказын тодарадып билири;

- чогаалдың темазынга, кол утказынга, идеязынга хамаарышкан монологтарны (үзүндүлери, абзацтарны) дыңналдыр номчууру, доктаадып алыры;

- улуг эвес созуглелди ангы-ангы кезектерге чарып, кезек бурузунге ат чогаадыры; башкынын дузазы-биле созуглелге план тургузары база созуглелге болгаш оон кезектеринге хамаарышкан айтырыгларны тургузуп билири;

- номчаан чуулунун утказын делгеренгей долу дамчыдары болгаш кыска-биле допчулап чугаалаары, справочниктер, энциклопедиялар болгаш уругларнын сеткуулдери-биле ажылдап билири;

- чогаалдың кол маадырларынын чугаазынын утказын, аянын, чуну кылып турарын барымдаалап, оларга унелел бээри;

Оореникчилере хевирлеттинген турар ужурлуг билиглер:

- номчаан чогаалыга хамарышкан бодунун узел-бодалын бодунун состери-биле аас болгаш бижимел хевирге дамчыдары;

- созуглелде чугула утка илередир состу ылгап билири, баштай иштинде номчааш, оон соонда аянын ыткыр номчууру;

- чечен чогаалдарнын хевирлери-биле (жанрлар) практикти таныжылга; басня, оон онзагай талалары-биле таныжары;

- авторнун бодалын, кол маадырларнын овор-хевирин, хевир-дурзузун, аажы-чанын, оларнын чуну кылып турарын, амыдырал-чуртталгазын тодарадып билири;
- авторнун кол маадырларынга хамаарылгазын тодарадып, чугаалап билири;
- авторнун кол маадырларынга хамаарылгазын тодарадып, чугаалап билири;
- жанрларны деннеп тургаш, ылгап билири (тоол-басня, тоол-тоолчургу чугаа, тоол-чечен чугаа)

А) Ушкарып-башкарарынын (регулятивтиг).

Өөреникчилерге хевирлеттинген турары:

- өөренип турар эртеминиң тема, бөлүк аайы-биле кол сорулгаларын,утказын угаап билири;
- башкының удуртулгазы-биле бердинген даалгаларны кууседип өөренири;
- бот хыналданы, удур-дедир хыналданы болгаш бодунуң,эштериниң ажылын үнелеп билиринге өөренири;

Өөреникчилерге хевирлеттинер аргалары:

- башкы-биле демниг ажылдажышкың үезинде чечен чогаалды өөренип шингээдип алырда чаа-чаа сорулгаларны салып билири;
- кылып турар ажылдарың ажыл үезинде болгаш ажыл соонда шын азы шын эвес кылып турарын боду сайгарып, шинчилеп билири;
- номчулга талазы–биле бодунуң ажылын планнап билири.

б) Эртемге сонуургалын ханыладыры-биле чоруттунган ажылдарның түңнелинде (познавательный)

Өөреникчилерге хевирлеттинген турары:

- өөредилге даалгаларын күүседип турар үеде херек ужурлуг медээлерни немелде номнар, статьялар болгаш энциклопедиялардан тып билири;
- бодунуң назы-харынга дүүштүр янзы-буру словарьларга, справочниктерга даянып билири;
- дылдың негелдерин күүседирде янзы-бүрү схемаларны, модельдерни, символ–демдектерни ажыглап билири;
- белен таблицаларны, схемаларны,сөзүглелдерни немээри;

Өөреникчилерге хевирлеттинер аргалары:

- Библиотека болгаш Интернет дузазы-биле херек билиглерни тып, ажыглап билири;
- аас болгаш бижимел чугааны шын болгаш медеделдии-биле тургузуп билири;

- болуушкуннарны логиктиг (бодамчалыг) сайгарылгага даянып дамчыдып билири;

- алган медээлерни сайгарып, критикалап билири;

В) Өөреникчилериниң бот-боттарының аразында харылзажырынга хамаарыштыр

хевирлеттинген турар билиглери (коммуникативтиг):

-аас чугаага диологту ажыглап билири;

-аңгы-аңгы бодалдарны өөренип, сайгарып билири болгаш чаңгыс аай түңнелге келиринге өөредери;

-бот туружун болгаш бодалын быжыглап чаңчыгары;

-билдинмес чүвелеринге айтырыгларны салып билири;

-коммуникативтиг сорулгаларны шиитпирлээринге дылдың аргаларын чедимчелиг ажыглаары;

-бөлүккө ажылдап өөренири; бодунун бодалындан аңгыда эжиниң узел-бодалын база дыңнап, үнелеп билири; түңнел үндүрерде бодунуң бодалын тайылбырлап билири болгаш эш-өөрүнун узел-бодалы- биле деңнештирип билири;

Өөреникчилерниң харылзажырынга хамаарыштыр билиглериң хевирлеттинери:

- коммуникативтиг сорулгаларны дыңнакчыга тода, дорт, дес-дараалашкаа-биле медээни, билигни чедирери;

-удур-дедир хыналда үезинде бот-боттарынга дузаны үезинде чедирип билири болгаш коммуникативтиг сорулгаларны шиитпирлээринге дылдың аргаларын чедимчелиг ажыглаары;

- бөлүк-биле ажыл үезинде чогуур айтырыгларны салып билири.

ТЕМАТИЧЕСКОЕ ПЛАНИРОВАНИЕ

№ п/п	Наименование разделов и тем программы	Количество часов			Электронные (цифровые) образовательные ресурсы
		Всего	Контрольные работы	Практические работы	
1	Тыва дылың, тыва чоннуң, тыва чериң – ожууннуң үш ыдык дажы	2			
2	Чылдың үелери. Тодуг-догаа алдын күзүм	2			
3	Чылдың үелери. Тодуг-догаа алдын күзүм	2			
4	Өөренип өөрөн	1			
5	Эки кылган ажыл – элеп читпес алдар	1			
6	Бистиң бичии өңнүктеривис	2			
7	Бойдустуң чажыттары	2			
8	Чылдың үелери. Аккыр харлыг кыжым	2			
9	Багын чугаалаарга – бачыды арлыр	1			
10	Бойдуска хумагалыг болуулу!	2			
11	Эштигде хөглүг, эптигде күштүг	1			
12	Авторлуг тоолдар	0			
13	Эрниң эреси	1			
14	Чылдың үелери	1			
15	Улус аразындан ие караа чымчак	1			
16	Улустуң аас чогаалы. Тоолдар	2			
17	Хөктүг ужуралдар, солун	1			

	болушкуннар				
18	Төөгү болгаш тоолчургу чугаалар	1			
19	Ойнаксанчыг оюннарым	1			
20	Кижиге болуру чажындан	1			
21	Өске чоннарның аас чогаалы	1			
22	Чонум чаагай ёзу-чаңчылдары	1			
23	Тывамның төөгүзүнден солун арыннар	2			
24	Чылдың үелери	1			
ОБЩЕЕ КОЛИЧЕСТВО ЧАСОВ ПО ПРОГРАММЕ		32	0	0	

ПОУРОЧНОЕ ПЛАНИРОВАНИЕ

№ п/п	Тема урока	Количество часов			Дата изучения	Электронные цифровые образовательные ресурсы
		Всего	Контрольные работы	Практические работы		
1	Камнаалынар. Ч.Кара-Куске. Торээн Тывам кижилери. В.Саарымбуу. Эргинелиг бурун Тывам. Ч.Куулар.	1			03.09.2024	
2	С. Сурун – оол Чанган куштар. Кус.А.Пушкин.	1			10.09.2024	
3	Баштайгы сегиржип алыышкын. Х.Ойдан-оол.	1			17.09.2024	
4	Тывызыктар. Улегер домактар.	1			24.09.2024	
5	Оюн удээн чугаалар. Шимченгир оюннар удээн чугаалар	1			01.10.2024	
6	Камналга. О.Сувакпит.	1			08.10.2024	
7	Ундур имнедипкен. Э.Кечил-оол.	1			15.10.2024	
8	Дуза када бергеним. С.Сарыг-оол. Маргылдаа.	1			22.10.2024	
9	Эгерек биле эзирик. Х.Ойдан-оол. Бистин анчывыс. С.Тока. Кушкаштар. Л.Чадамба	1			05.11.2024	

10	Саржаг дажыглаан. С.Сарыг-оол. Хортукке турлагжыыр. М.Эргеп	1			12.11.2024	
11	Саржаг дажыглаан. С.Сарыг-оол. Хортукке турлагжыыр. М.Эргеп.	1			19.11.2024	
12	Анай.М.Эргеп	1			26.11.2024	
13	Кыжын Л.Чадамба. Баштайгы хар Х. Ойдан-оол	1			03.12.2024	
14	Олегтин оннуктери. Х Ойдан-оол	1			10.12.2024	
15	Корунчук-биле Сарбашкын. И.Крылов. Орге биле Куске. С. Сурун-оол	1			17.12.2024	
16	Кеземче.Э.Кечил-оол. Соокчугеш. Л.Толстой.	1			24.12.2024	
17	Чурек иштинде ок. К-Э.Кудажы. Эжеш куштар хоюспанар. С.Комбу.	1			14.01.2025	
18	Кижиг бойдустун толу. С.Сарыгоол Хун. Ч.Ондар.	1			21.01.2025	
19	Оннуктер. Е.Танова	1			28.01.2025	
20	Черликпен. С.Тока	1			04.02.2025	
21	Алдын-Кушкаш. Ш.Суван. Шиижекчигеш. С.Сарыг-оол.	1			11.02.2025	

22	Улуургак, билииргек дагаажык. К.Тюлюш	1			18.02.2025	
23	Кызыгааржыга С.Сурун-оол. Эр кижинин чангыс состуу.А.Арапчор. Стёпа акый- биле Егор. С.Михалков	1			18.02.2025	
24	Изиг тулук уе. М.Пришвин. Ыглапкан хар. К.Ондар	1			25.02.2025	
25	Ава дугайында сос. Е Танова. Кырган –авам келди –ле!	1			04.03.2025	
26	Уш чуул эртемниг оол. . Тыва улустун тоолу	1			11.03.2025	
27	Тоолду чуге чажырбазыл?	1			18.03.2025	
28	Шортан мунган эзир. С.Пюрбю. Борттуг дилги. С.Бюрбю	1			01.04.2025	
29	М Олчей-оол Тергелиг аьт	1			08.04.2025	
30	Ийи кыс. (Тоолчургу чугаа). Часкы. (Тоолчургу чугаа)	1			15.04.2025	
31	Оюннар. С.Сарыг-оол. О.Сувакпит. Хуулгаазын кажыктарым	1			22.04.2025	
32	Адазынын айбызынга. Б.Ховенмей. Ивижилер оолдары. Л.Чадамба.	1			29.04.2025	

33	Хек. Чанагаш оол.	1			06.05.2025	
34	Адазынын дузалакчылары. Н.Ооржак. Чазый хырын башка халдаар. К-Э.Кудажы. Туннел кичээл	1			13.05.2025	
ОБЩЕЕ КОЛИЧЕСТВО ЧАСОВ ПО ПРОГРАММЕ		34	0	0		
№ п/п	Материал-техниктиг ооредилге хандырылгазы					
1.	<p>Оореникчилерге: 1.Литературлуг номчулга. 4 класс.Л.С.Кара-оол.-Кызыл:ИРНШ,2013 2.Литературлуг номчулга.Ажылчын кыдырааш 4 класс.Л.С.Кара-оол.-Кызыл:ИРНШ,2013</p> <p>Башкыларга: Тыва Республиканын ниити ооредилгезинин куруне стандартынын национал-девискээр кезээ. Национально-региональный компонент государственного стандарта общего образования республики Тыва. – Кызыл: Тув. КН. Изд-во, 2006. – С. 38-43. Фелеральный государственный образовательный стандарт начального общего образования / М-во образования и науки Рос. Федерации. – М.: Просвещение, 2010. – 31 с. – (Стандарты второго поколения). 1-4 класстарга тыва дыл болгаш номчулга программазы / А.К. Ойдан-оол, Э.Д. Ондар тургускан. – Кызыл: ТывНУЧ, 2000.</p>					
2.	Ооредилгеге коргузуг матералдары					
Парлапкаан немелде матералдар						
3.	Чогаалчыларнын чуруктары					

4.	Сюжеттиг чуруктар
5.	Предметтиг чуруктар
Информациалыг материалдар	
6.	Мультимедийлиг ооредилге программалары
7.	Компьютерге оюн хевирлиг программалар
Техниктиг ооредилге херекселдери	
8.	Мультимедийный проектор
9.	Магниттиг самбыра
10.	Экран
11.	Аудио материалдар
12.	Видеофильмнер
13.	Слайдылар

